

Vocabulari : saut, sautar

- *Diga'm mair quin va Auguste* ?*
- *Per aquestes torns, lo praube, non hè pas de terribles **sauts** !*

(*Auguste qu'ei lo son hrair)

En aquera expression que s'i parla de **sauts**. E hè referéncia aus sauts bearnés ? Perqué non ? Quan demandavan au gran pair de la hemna (Momor au ras d'Auloron) quin anava, que responè tot fièr :

Que va hèra plan ! Que poderí enqüèra dançar eth Motchico !

Totun que sembla que **saut**, **sautar**, a ua significacion mei generau. En francés que sòlen dísar « sauter de joie ». N'èi pas jamei entenut l'equivalent en occitan mes totun la mia mair que disè atau :

*Que credes de har un **saut** e que hès ua chanca !*

La chanca, (a Ortès que disen [**thancœ**]) qu'ei mei que mei l'escassa deus aulhèrs lanusquets. Mes ací qu'ei un **saut** sus un pè. Quan sautas dab los dus pès que va, que pòts anar pro luenh, mes dab un pè n'ei pas terrible ! E atau, quan t'alengas a un tribalh qui't sembla aisit, que't pòt aparir ua trebucada e patapam tot que'n va de cuu ! En aqueth cas que pòts dísar : *Que credes de har...*

Donc entà har un **saut**, entà **sautar**, que cau estar en bonas, que cau estar en fòrma. Qu'ei en aqueras condicions qui pòdes tribalhar e escàder lo ton prètzhèit.

Vocabulari : plàver, trempar

*Qu'a plan **trempat**. Las tomatas que van possar de grat.*

Ueram, espiem las duas expressions :

- Quan plau pro entà **trempar** la tèrra, que disen *qu'a plan **trempat** o qu'a hèit ua bona trempa*. Entad aquò que cau que plavi per lo mensh un vintenat de millimètres.
- *Possar de grat*, qu'ac èi sonque entenut entaus legumes deu casau. Que cau dísar que si espiatz lo casau au darrèr d'ua bona ploja... o purmèr d'ua bona trempa, tot que pren plaser. Sustot se i avè drin de sequèra au davant.

Arrepoèrs : lassitud

Ací lo purmèr arrepoèr qui entenoi en familha. Qu'èri tot joen e de segur non pensavi pas briga que mei tard e n'arrecaptèri centenats.

A tostems dar,

Los cassos que se'n secan.

Tot qu'a ua fin... Que t'i hès, que t'i hès e puish un bèth dia que n'as hartèra e parièr qu'ac dèishas càder tot.

En aqueth briu, que me'n vien un aute qui entenoi en la bèra familha. Entà compréner la seguida que cau precisar que los beus parents e començavan d'aver atge. Que's passava a la cosina e la bèra mair qui èra de cap a preparar lo disnar que comandè quauquarren au son òmi. No'm rapèla pas mei, lhèu anar tirar lo vin o anar cuélher drin de lenha tà la cosinèra... Mes lo beu pair qui èra au cap de la taula no's mautava pas e quan vedó que la hemna e començava de s'esmalir que s'i hasó tot tranquille :

Eth bueu vielh

Si non tira qu'enten !

Que s'escadó que quauquas setmanas arron qu'èri en Alsàcia e que visitavi un ecomusèu. Que vedoi un atelatge drin estranh : un bueu granàs mes usat e ua vaca de petita pagèra. Que tiravan ua carreta. En fèit non tiravan pas arren : que s'èran estangats. La buèra que s'i hasè a voler har avançar aqueth equipatge. La vaqueta, valenta, que's segotiva mes tota sola non podè pas tirar adarron la carreta... e lo bueu ! En véder l'animau tranquillàs l'arrepoèr que'm tornè : *Lo bueu vielh...* . Au cap d'ua pausòta, totun, a tot doç, tot que s'encaminè.